

OPERETTE GENNEM TIDEN

Operette er en musikalsk komedie med sang, tale og ofte dans. Ordet er af italiensk oprindelse og betyder *lille opera*. Det blev oprindeligt brugt til at beskrive et kortere, måske mindre ambitiøst værk end en opera. Operetter ligner formelt operaer, men er musikalsk og tematisk lettere og mere tilgængeligt. Hovedmotivet er ikke sjældent en romantisk kærlighedshistorie, og handling kan være både komisk og parodisk.

Operette blev anerkendt som en musikalsk genre omkring 1850 i Paris. I 1870 flyttede centrum for operette til Wien, da Paris faldt til preusserne. Operetteformen fortsatte med at udvikle sig gennem Første Verdenskrig.

Der er nogle fælles træk blandt operetter, der blomstrede fra midten af 1850'erne til begyndelsen af 1900-tallet, begyndende med den franske opéra-bouffe. De indeholder talt dialog afbrudt af musikalske numre, og ofte bliver hovedpersonerne, såvel som koret, bedt om at danse, selvom musikken i høj grad stammer fra det 19. århundredes operastilarter med vægt på sangbare melodier. Operette i det tyvende århundrede er mere kompleks og nåede sit højdepunkt i Østrig og Tyskland. Johann Strauß d.y. gav med bl.a. *Flagermusen* wieneroperetten dens særpræg af dansemusik. Franz Lehár med bl.a. *Den Glade Enke* og Emmerich Kálmán med bl.a. *Czardasfyrstinden* var førende repræsentanter for den romantisk-sentimentale operette.

En mere sofistikeret type opstod i England med Arthur Sullivan og hans *H.M.S. Pinafore*. I Spanien herskede zarzuela, en operettegenre bestående af sang, dans og talt dialog, der hentede sine emner fra hverdagen. Mogens Dams danske *Farinelli* blev særligt populær gennem en tv-udgave i 1961.

Operette er en forløber for det moderne musicalteater.

Vi har inviteret studielektor, cand. phil. i musikvidenskab Martin Guldborg, til at komme og fortælle om operette gennem tiden.

Foredraget finder sted **tirsdag 25. marts kl. 19** i mødelokalet i FO-byen, Frederiksgade 78B i Aarhus.

GALLAKONCERT FRA BADEN BADEN PÅ DVD

Operasæsonen i Festspielhaus Baden-Baden i 2016 kulminerede med en storslået operagalla med Jonas Kaufmann, Bryn Terfel, Anja Harteros og Ekaterina Gubanova, der på festspilscenen præsenterede en bred vifte af soloarier og duetter fra operaer af Bizet, Boito, Gounod, Cilea, Mascagni, Puccini, Verdi og Wagner. Badische Staatskapelle blev dirigeret af Marco Armiliato.

Gallakonzerten blev optaget og udgivet på DVD, som vi nu kan tilbyde medlemmerne formedelst 160 kr. Vi modtager helst bestillinger på den elektroniske kupon på nettet. Bestiller man operaen på e-mail eller brev/postkort skal navn og medlemsnummer påføres. **Vigtigt!** – indbetaling af penge til foreningens bankkonto kan ikke sidestilles med bestillingen!

Bestillingsfristen udløber **31. marts**. De bestilte skiver kan afhentes til foreningens arrangementer i FO-byen eller bestilles til forsendelse med posten mod et forsendelsesgebyr på 60 kr. Alle ordrer skal forudbetales og de effektueres samlet. Og husk – foreningen har ikke noget pladelager; først når vi kender omfanget af bestillinger, køber vi DVD'erne.

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Vi minder medlemmerne om ordinær generalforsamling der afholdes **lørdag 8. marts 2025 kl. 12** i **Kammermusiksalen** i Musikhuset Aarhus.

Dagsorden er følgende:

- valg af dirigent
- bestyrelsens beretning
- fremlæggelse af det reviderede årsregnskab
- fastsættelse af årskontingent for 2026 (bestyrelsen foreslår uændret kontingent 280 kr.)
- valg af bestyrelsesformand (Per Eland er villig til at modtage genvalg)
- valg af bestyrelsesmedlemmer (på valg er Bjørn Hvidt-Pedersen; der er villig til at modtage genvalg).
- valg af foreningens revisor (Per Rasmussen er villig til at modtage genvalg)
- indkomne forslag
- eventuelt

Efter generalforsamlingen er der koncert med unge sangstuderende fra Det Jyske Musikkonservatorium, Cecilie Bang og Andreas Gade. Foreningens huspianist, Maren Marie Tange, vil akkompagnere sangerne.

I lighed med tidligere år vil vi trække lod om 3 CD-albums blandt alle deltagere i generalforsamlingen.

STUDIELEGAT

Et af programpunkterne under dette års festlige Nytårstaffel var overrækkelse af studielegatet på 20.000 kr., der tildeles en talentfuld sangstuderende. Dette års legatmodtager blev barytonen Daniel Tobijanski.

Daniel er klassisk sanger med polske rødder, uddannet på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hos Jens Krosgaard. Han er i gang med sin solistuddannelse på Det Jyske Musikkonservatorium og arbejder på at sætte sit præg på de danske scener.

Daniels koncertvirke strækker sig bl.a. over solistisk arbejde for Operaen i Midten og korarbejde for Den Jyske Opera og Det Kongelige Teater, samt freelance-koncerter i Danmark, Sverige, Tyskland og Polen.

Hans passion for arbejdet med de musikdramatiske elementer har givet ham mulighed for at arbejde med roller som Mercutio i Gounods *Romeo og Julie* samt greven Almaviva i Mozarts *Figaros bryllup*.

Den 20. juni kan man opleve Daniel debutere fra Det Jyske Musikkonservatorium i Musikhusets Lille Sal. En koncert, alle er velkomne til.

OPERA I BIOGRAFEN

Der vises opera en gang imellem i øst- og midtjyske biografer.

De Nordiske Film Biografer i en række byer, Aarhus Bio, Trøjborg, Randers og Viborg viser operaer og balletter fra Royal Opera House Covent Garden i London. I den nuværende sæson vises Tjajkovskijs *Svanesøen* (søndag 23. marts), Puccinis *Turandot* (søndag 27. april), Prokofjevs *Romeo og Julie* (søndag 11. maj) og Wagners *Valkyrien* (søndag 15. juni).

Også den lille biograf i Klovborg planlægger nogle transmissioner fra Royal Opera i London: efter *Hoffmanns fortællinger* for et par uger siden vises Tjajkovskijs *Svanesøen* (mandag 24. marts) samt *Romeo og Julie* (søndag 20. april) og *Turandot* (søndag 4. maj).

Som den eneste har biografen i Skanderborg forestillinger i serien *Live from the Met* i New York på programmet – Beethovens *Fidelio* med bl.a. Lise Davidsen (søndag 23. marts), Mozarts *Figaros bryllup* (søndag 4. maj) og Richard Strauss' *Salome* (søndag 25. maj).

AKTIVITETSKALENDER

- Lørdag 8. marts kl. 12
GENERALFORSAMLING
Kammermusiksalen
Musikhuset Aarhus
- Tirsdag 25. marts kl. 19
OPERETTE GENNEM TIDEN
v/ Martin Guldborg
FO-byen, Frederiksgade 78B
- Tirsdag 22. april kl. 19
OPTAKT TIL OPERATUREN
Gennemgang af Beatrice
di Tenda, Lady Macbeth fra
Mzensk og Hoffmanns
Fortællinger
v/ André Marcks
FO-byen, Frederiksgade 78B
- Torsdag 1.5 - mandag 5.5
Operarejse til Düsseldorf
Operaer af OFFENBACH,
BELLINI og SJOSTAKOVITJ

OPTAKT TIL OPERATUREN

Senere på foråret drager 35 medlemmer på en operatur til Düsseldorf. Der er tre operaer på rejsens program: Vincenzo Bellinis romantiske *Beatrice di Tenda*, Dmitrij Sjostakovitj realistiske *Lady Macbeth fra Mzensk* og Jacques Offenbachs fantastiske *Hoffmanns fortællinger*. Og da disse værker ikke ligefrem spilles på hvert gadehjørne, forbereder vi en grundig gennemgang af operaerne, som illustreres med brudstykker fra nogle udvalgte CD og DVD-indspilninger.

Selvom arrangementet er tænkt som optakt til operaerne for rejsedeltagerne, er alle der har lyst til at stifte bekendtskab med disse spændende værker, hjertelig velkomne denne aften; den finder sted **tirsdag 22. april kl. 19** i vores sædvanlige mødelokale i **FO-byen**, Frederiksgade 78B i Aarhus.

OPERAQUIZ

Hvilken operafigur?

Operafiguren er en saracensk (muslimsk) troldkvinde. Hendes navn er en fællesnævner for en række operaer, baseret på scener fra en episk digt af en senrenæssanceforfatter, som selv er hovedpersonen i en opera af Gaetano Donizetti. Digtet, *La Gerusalemme liberata*, blev inspirationskilde for en halv snes komponister, heriblandt Lully, Händel, Gluck, Salieri, Haydn, Rossini og Dvorak.

Handlingen i operaerne foregår under det første korstog i det 11. århundrede, hvis mål var at erobre og befri Jerusalem samt at genoprette Det Hellige Land.

Mørkets Fyrste har sendt troldkvinden ud i verden for at forføre de kristne riddere og vende dem fra deres pligt. Den modigste af disse er blevet fortryllet af troldkvinden. Hun kom til at elske ham så dybt, at hun ikke kunne få sig selv til at ødelægge ham. Derfor oprettede hun en fortryllet have og et pragtpalads, hvor hun holdt ham fanget.

Operaerne opføres ret sjældent. En Rossini-version fik sin New York-premiere i 2010 og blev sendt til verdens biografer i *HD Live from the Met*-serien.

Løsningen skal være os i hænde senest **31. marts 2025**. Den kan sendes på e-mail eller ved at udfylde quiz-kuponen på forningens hjemmeside på internettet.

